U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Daniely Zemanové a soudce Petra Mikeše v právní věci žalobce: **T. A.**, zast. Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem se sídlem Helénská 1799/4, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, poštovní schránka 21/OAM, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2015, čj. OAM-221/LE-BE02-K03-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2016, čj. 49 Az 15/2015-57,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Zástupci žalobce Mgr. Bc. Filipovi Schmidtovi, LL.M., advokátovi, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **4 114 Kč**, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

[1] Dne 2. 10. 2014 žalobce, státní příslušník Pákistánské islámské republiky, učinil v zařízení pro zajištění cizinců prohlášení o mezinárodní ochraně. Dne 6. 10. 2014 pak podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. V ní uvedl, že z Pákistánu odjel v polovině srpna 2014, protože se jeho rodina zadlužila. Matka mu řekla, ať odjede, že by mohl někde vydělat peníze a pomoci tak rodině. Během navazujícího pohovoru žalobce dále uvedl, že v Pákistánu žil spolu s matkou a sedmi sourozenci. V roce 2010 vážně onemocněl jeho otec, na jeho léčbu si museli půjčit, přesto otec koncem téhož roku zemřel. Rodina nedokázala půjčku splatit, protože úrodu, kterou pěstovali, zničila povodeň. Žalobce nemá žádné osobní dluhy, protože půjčky se dávají rodině. Peníze ale jako nejstarší ze sourozenců přebíral. Žalobce má obavy z věřitelů, kteří by jej mohli fyzicky napadnout a ublížit mu. Před odjezdem ze země mu vyhrožovali čtyři bohatí statkáři, od nichž měla rodina půjčené peníze. Řekli mu, že pokud nezaplatí, unesou ho. Pustili by jej až po tom, co rodina splatí dluh. Případně by jej zlikvidovali. Ostatním sourozencům nebezpečí údajně nehrozí, protože jsou mladší a peníze si vždy půjčoval žalobce. V Pákistánu žalobce tyto potíže nikomu nenahlásil, neboť policie je vždy na straně bohatých. Žalobce tedy

chtěl vydělat peníze a rodině pomoci. Česká republika pro něj nebyla cílovým státem, chtěl do Evropy, chtěl vydělat peníze. Zkoušel to v Iránu, pak v Turecku a nakonec kamionem dojel do České republiky.

[2] Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví žalobkyni mezinárodní ochranu neudělil. Žalobce podal žalobu, kterou krajský soud výše označeným rozsudkem zamítl.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Především má za to, že patří do sociální skupiny prvorozených synů, kteří po smrti otce nesou odpovědnost za veškeré konání rodiny, tj. i za dluhy. Správní orgán se otázkou jeho příslušnosti k sociální skupině nezabýval. Dále stěžovatel namítá, že z pořízených podkladů nelze seznat, jak se v Pákistánu zachází s osobami, které jsou v obdobné situaci jako on. Zprávy prý obsahují jen stručný rozbor porušování lidských práv ze strany státního aparátu, ve spisu chybí rozbor efektivity právní ochrany a bez řádných podkladů nebylo možné usoudit o možnosti přesídlení do jiné části země.

[4] Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (k tomu blíže usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[5] Podaná kasační stížnost svým významem její zájmy nepřesahuje.

[6] K udělení mezinárodní ochrany z důvodu příslušnosti žadatele k pronásledované sociální skupině [§ 12 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu] se NSS již v řadě případů podrobněji vyjadřoval. V rozsudku ze dne 19. 5. 2004, čj. 5 Azs 63/2004-60, č. 364/2004 Sb. NSS, konstatoval, že sociální skupina zpravidla sdílí objektivně společné charakteristiky, které mají povahu vrozeného, nezměnitelného rysu nebo jsou jinak zásadní pro lidskou identitu, svědomí nebo výkon lidských práv dotyčných osob. Typickým důvodem pronásledování takové sociální skupiny je příslušnost k sexuálním menšinám, skupinám spojeným přesvědčením nenáboženské a nepolitické povahy a jiným skupinám, jevícím znak způsobilý k pronásledování (srov. rozsudek NSS ze dne 14. 1. 2004, čj. 2 Azs 69/2003-48). Z dosavadní judikatury plyne, že za určitou sociální skupinu mohou být považováni například lidé, kteří jsou pronásledováni pro svou sexuální orientaci (rozsudek ze dne 5. 10. 2006, čj. 2 Azs 66/2006-52, č. 1066/2007 Sb. NSS), muslimky, které za trvání manželství porodili dítě, jehož otcem není manžel (rozsudek ze dne 29. 7. 2015, čj. 4 Azs 114/2015-27), příp. též branci na základě zvláštních skutkových okolností (rozsudek ze dne 9. 6. 2008, čj. 5 Azs 18/2008-83, č. 2406/2011 Sb. NSS).

[7] Krajský soud v souladu s cit. judikaturou za pronásledovanou sociální skupinu nepovažoval prvorozené syny, kteří v Pákistánu nesou odpovědnost za rodinné dluhy nebo - dle stěžovatele – za veškeré jednání rodiny. Hlavním důvodem odchodu stěžovatele ze země jeho původu byla potřeba oddlužit rodinu a obava z pronásledování věřiteli, které jeho rodina včas a řádně nevyplatila. Avšak potíže s věřiteli zpravidla nezakládají příslušnost k sociální skupině (rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, čj. 6 Azs 45/2003-49), a to

pokračování

ani pokud se do země původu ze strachu před věřiteli obává vrátit manželka dlužníka (rozsudek ze dne 14. 1. 2004, čj. 5 Azs 25/2003-94), která se fakticky nachází v obdobné „ručitelské“ situaci jako stěžovatel.

[8] Nepochybil ani žalovaný, pokud se výslovně nevyjádřil k otázce příslušnosti stěžovatele k určité sociální skupině. Stěžovatel totiž tuto otázku během řízení o jeho žádosti nevznesl. Žalovaný by jí musel z vlastní iniciativy zvážit, pouze pokud by ze zjištěných skutečností vyvstalo očividné spojení mezi odpovědností prvorozeného syna (mj. za dluhy rodiny) a právní kvalifikací této jeho charakteristiky jako určité sociální skupiny podle § 12 písm. b) zákona o azylu. To ovšem vzhledem k výše uvedenému nepřipadalo do úvahy (viz bod [7] shora).

[9] Nelze přisvědčit ani námitce, že napadené rozhodnutí není ve vztahu k neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu dostatečně podložené. Žalovaný, stejně jak později krajský soud, při zjišťování skutkového stavu věci vycházel z řady relevantních podkladů. Z odůvodněné žádosti o mezinárodní ochranu a z protokolu o navazujícím pohovoru žalovaný zjistil od stěžovatele dostatek informací o příčinách jeho odchodu z Pákistánu a o důvodech žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Také shromáždil řadu podkladů vypovídajících o životě v Pákistánu, a to informaci Ministerstva vnitra Velké Británie ze dne 9. 8. 2013; výroční zprávu Amnesty International ze dne 23. 5. 2013; informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 30. 5. 2014; výroční zprávu Human Rights Watch ze dne 21. 1. 2014 a konečně aktuální zprávu z Infobanky ČTK „Země světa, Pákistán“. Při hodnocení těchto materiálů žalovaný plně respektoval minimální požadavky na práci s podklady (srov. rozsudky ze dne 31. 7. 2008, čj. 5 Azs 55/2008-71, nebo také ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS, bod 16).

[10] Z těchto podkladů, jednotlivě i v jejich souhrnu, skutečně vyplývá, že obecné nebezpečí únosu či fyzické likvidace není stejné na celém území Pákistánu; týká se zejména kmenových oblastí a provincí Balúčistán a Sindh. Zdejší soud souhlasí se stěžovatelem, že v pořízených podkladech skutečně nejsou uvedeny informace k únosům dlužníků jejich věřiteli. To, že ani z několika zpráv o Pákistánu nebylo zjištěno, že by k takovým únosům pravidelně docházelo, nelze žalovanému vyčítat. Pokud k únosům dlužníků skutečně přece jen dochází, nejspíše se jedná o ojedinělý a marginální problém tamní společnosti, který nebyl hodný jeho zařazení do těchto monitorovacích zpráv. Námitce, že soud nedisponoval dostatečnými podklady, aby usoudil o možnosti stěžovatele přesídlit se do jiné části země, nelze přisvědčit. Stejně tak je lichá výtka, že žalovaný ani krajský soud nemohly na základě pořízených podkladů konstatovat, že stěžovatel má možnost domoci se účinné ochrany před věřiteli u státních orgánů. Tyto námitky krajský soud již jednou podrobně posoudil již na s. 7 a 8 napadeného rozsudku; přitom odkázal na konkrétní zprávy, z nichž informace o svobodě pohybu a systému státní správy a justice v Pákistánu čerpal.

[11] Stěžovatel se s žádostí o pomoc a ochranu před eventuální svémocí a násilím ze strany věřitelů nezkusil obrátit na státní orgány, ačkoliv tak učinit mohl (viz rozsudky NSS ze dne 27. 6. 2005, čj. 4 Azs 395/2004-68; a ze dne 28. 2. 2007, čj. 4 Azs 146/2006-100). Přitom tuto skutečnost nelze omluvit jeho pouhou – jinak neprokázanou – nedůvěrou

v činnost státních orgánů (viz rozsudek NSS ze dne 29. 3. 2004, čj. 5 Azs 7/2004-37). Nevyužil ani možnost přesídlení do jiné, pro něj bezpečnější části země, kde by po něm věřitelé nepátrali a nemuseli by jej dohledat (k tomu obecně rozsudek NSS ze dne 24. 1. 2008, čj. 4 Azs 99/2007-93, č. 1551/2008 Sb. NSS).

[12] NSS tudíž neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou, ani těch, které jsou řešeny rozdílně, přičemž nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikaturnímu odklonu. NSS neshledal ani zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva. Proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s.

[14] Podle § 35 odst. 8 poslední věty s. ř. s. platí, že zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátovi ve výši 3400 Kč [jeden úkon právní služby po 3100 Kč dle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, s přihlédnutím k ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) téže vyhlášky (návrh ve věci samé – doplnění důvodů kasační stížnosti), a jeden režijní paušál po 300 Kč za jeden úkon právní služby dle 13 odst. 3 téže vyhlášky]. Jelikož je zástupce plátcem DPH, NSS zvýšil odměnu o 21 %, odpovídající částce 714 Kč. Celková částka 4 114 Kč bude k rukám zástupce vyplacena z účtu NSS do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. října 2016

Zdeněk Kühn
předseda senátu